

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrt 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, posilno, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Insera ni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravitelje: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poštnina plačana v gotovini.

Dve načeli prosvetne politike

Prosvetna in šolska politika naše države se je do danes ravnala po nacionalnem pravcu.

Radi državne in nacionalne edinstva je bilo treba ujediniti različne šolskopravne in naučne sisteme v en sistem z izrazito nacionalno podlago. Narodno šolstvo naj budi že v otroku in dijaku domovinsko ljubezen, zavest državljanstva, dolžnost žrtvovanja za državo in narod.

Brez nacionalne podlage ne more dovršiti šolstvo svoje kolektivne naloge, ne more služiti splošnosti, ki je predvsem državna skupno in nacionalna zajednica. Kam bi prišla naša država, da pozabi šolstvo na dolžnosti in naloge patriotizma? Neke stranke so hotele, naj se v šolstvo uvede mesto državljanskega pouka ter ljubezni do enotne države in naroda plemenitost strankarstva! Tudi na Hrvatskem se bodo morali sprijazniti z dosedanjim šolskim in prosvetnim nacionalizmom. Brez nacionalnega idealizma ni mogoče prodirati v mladinsko dušo in zanašati v njo kati plemenitih čustev in dolžnosti napram skupnosti. Narod mora čutili, da je eden, da je navezan na medsebojno pomoč in zaščito. Brez nacionalne medsebojnosti ni moderne države, ni duhovne skupnosti, ki se imenuje narod.

To absolutno prvo načelo naše prosvetne politike bo moralo tudi v bodočnosti ostati vodilno gibal naših prosvetnih ministrov. Brez nacionalizma ni prave vzgoje, ni pravega idealizma v socialnem življenju in delovanju tako poedinca kakor družbe. Ne pravimo s tem, da niso potrebna še druga gibal socialnega delovanja. Zlasti cerkve in vere store v tem oziru mnogo in pomagajo, da se družba in poedinec čedalje bolj oplemenjuje in boljša.

Za državo kot tako, ki mora skrbeti, da ostanejo vse narodne sile skupaj in da se ne razblijno na vse vetrove, kjer je kolektivnost odvisna od skupnega patriotizma vseh slojev in vseh pokrajin, pa je kot rečeno nacionalna prosveta in šolska politika conditio sine qua non njenega obstanka.

S tem načelom pa še niso izčrpana ostala načela, po katerih se mora ravnati prosvetna in šolska politika moderne države.

Tako drugo načelo je izraženo v zahtevi po strokovni diferenciaciji in po kulturni potrebnosti.

Na prvi pogled je jasno, da potrebujejo pokrajine z višjo splošno omiko in kulturo mnogo popolnejše in pestrejšje šolstvo, kakor v nekatere manj razvite pokrajine. Kot unitaristi seveda zahtevamo, da se tudi take pokrajine primerno podprejo, da doživijo svoje gospodarsko in kulturno vstajenje.

Slovenija n. pr. ki ima razvito industrijo in visoko kulturo prebivalstva, vendar lahko po pravici zahteva mnogo raznovrstnejše šolstvo, kakor kaka druga večinoma agrarna pokrajina naše države. Tu se mora pridružiti nacionalnemu principu prosvetne politike princip strokovne diferenciacije in po upoštevanih danih gospodarskih in kulturnih potreb!

Beograd n. pr. bi se zahvalil, ako bi ostala mesta zahtevala, da se naj enako upoštevajo, kakor državna prestolica. Odnosno Beograd sam bi ne imel ničesar proti temu, pač pa bi odločno protestiral, če bi se radi enakih zahtev ostalih mest naše države zapostavljali kot prestolica države.

S tem, da ne priznavamo nacionalne ali plemenske diferenciacije kot aktivnega političnega principa, še ni rečeno, da zanikamo kulturno in gospodarsko diferenciacijo naše države, kateri odgovarja diferencijalna razporeditev gospodarsko in kulturno tvorilnih sil v naši državi! Kjer rastejo industrije, kjer napreduje obrt, kjer se goji intenzivno kulturno in prosvetno življenje, tam so pač na delu tvorne in močne sile, ki jih mora država vsestransko podpirati.

V tem smislu je čisto razumljivo, da zahtevajo takozvane slovenske oblasti mnogo širše in številnejše šolstvo, kakor marsikatera druga oblast države. Kjer so sile gospodarstva in kulturne aktivne in velike, tam so naravno mnogo večje šolske potrebe, katerim mora zadostiti prosvetna in šolska oblast. V interesu naših krajev bi torej bilo, da se napredne stranke politično tudi tega drugega principa prosvetne in šolske politike in da mu znajo izkazati konkreten program prosvetne in

Radičevci in radikali se združujejo v eno stranko?

Pašić in Radić sta razgovarjala o fuziji? — Rekonstrukcija vlade. — Radić ministrski podpredsednik... — Tudi muslimanom se skomina...

— Zagreb, 10. septembra. (Izv.) Ze pretekli teden se je v političnih krogih razširila vest, da se radičevci namravajo združiti z radikali v eno stranko. To vest so radičevci proglasili za izmišljeno. Sedaj priobčuje to vest v precej kategorični obliki zagrebški „Hrvat“ in izjava: „Sporu radikalov in radičevcev radi Vojvodine ne pripisujemo poučeni radikalni krogi nobene važnosti, češ da se prav resno dela za združitev med radikali in radičevci in da je zbog tega vse eno, kdo pridobiva na terenu, ker itak gre samo za eno enotno stranko. Vprašanje same fuzije obeh strank današnje vladne koalicije, ki je bilo v načelu sprejeto že v času pogajanj, oziroma prošnja radičevcev za sprejem v stranko pridobiva sedaj radi razmer v vladi in vladni koaliciji vedno več aktualnosti. Med radikali poučeni krogi zatirajo, da o tem edino še Pašić ni izrekel svoje končne besede, vendar pa je bilo baje vprašanje fuzije glavni predmet razgovora med Radićem in Pašićem v Eviansu les Bains.

Dobro informirani krogi zatirajo, da je sedaj glavno vprašanje, ako Pašić odobri to fuzijo in stoni v tem pogledu v pogajanja z Radićem.

Ker zbog sedanjega položaja v vladni koaliciji ni drugega izhoda, kakor ali porušiti koalicijo ali sprejeti Radića v radikalno stranko, pričakuje poučeni krogi... da dobi fuzijo, odnosno vstop HSS v radikalno stranko v Eviansu svojo polno formo. Pri tej priliki bi se sprožila tudi razprava o rekonstrukciji vlade, v katero bi Stjepan Radić vstopil kot podpredsednik, člani vodstva njegove stranke pa kot ministri.

Ta „Hrvatova“ vest v Zagrebu ni učinkovala kot senzacija, ker Radića predobro poznajo in vedo, da pri njem ni ničesar nemogočega. Ako je lahko iz republikan in zavetnika boljševikov preko noči postal monarhist in zavetnik buržuazijske stranke, zakaj bi ne mogel takisto hitro postati iz radičevca radikal? Zato je v Zagrebu splošno prepričanje, da se „Hrvatova“ napoved precej približuje istini.

— Beograd, 10. septembra. (Izv.) Političao življenje, ki izgleda na zunaj nekoliko živahnije, ni prineslo nobenih

važnejših dogodkov. Avdijske ministrov pri kralju so imele popolnoma sornji značaj. Vsa pozornost v političnih krogih je zaradi tega osredotočena na dogodke v Eviansu les Bains in v Zenevi. Sestanek Pašića in Radića se v političnih krogih različno tolmači ter se spravljajo ž njim v zvezo vesti, da bi moglo po povratku ministrskega predsednika Pašića v Beograd priti do važnejših izjememb v vladi in mogoče tudi do večje rekonstrukcije. Po nekaterih vesteh iz radičevskih krogov, naj bi v prenosovanju vlade dobila Radičeva stranka še dva važna portfelja in sicer podpredsedništvo vlade, ki bi ga zavzel Stjepan Radić, ter železniško ministvo, ki bi ga prevzel dr. Vlado Maček. O dosedanjem prometnem ministru Antu Radičeviću se že dalje časa govori, da bo ob prvi prenosovi izstopil iz vlade. Smatra se, da bo zamenjan tudi še nekoliko drugih ministrov, med njimi tudi notranji minister Boža Maksimović, s katerim radičevci niso zadovoljni radi vprašanja imenovanja uradnikov v Hrvatski. V radičevskih krogih zatirajo, da bi na ta način dobila vlada RR večjo stabilnost. V istih krogih se naglašja, da je bila začasna oblika sedanje vlade potrebna radi okrepitev prepričanja o resnosti sporazuma med radičevci in radikali.

Včeraj ob 17. je bil sprejet v avdienci pri kralju notranji minister Boža Maksimović, ki je nato odšel v predsedništvo vlade, da se pri šefu kabineta Bošku Hristiću informira o vesteh iz Eviansu les Bains.

— Beograd, 10. sept. (Izv.) Vesti, da se vrše med radikali in radičevci zapurna pogajanja, da bi se obe vladni stranki stopili v eno, se tudi tu vzdržuje z vsjo trdnostjo. Radikali o tej stvari nočejo dati nobenih točnih informacij, pač na namigujejo, da se pripravljajo še pred sestanekom Narodne skupščine prav važni in presenetljivi dogodki.

Ta namigovanja tolmačijo nekateri kot potrdilo vesti o nameravani fuziji, drugi pa pravijo, da se je baje pri muslimanskih organizacij v Bosni izvršila takšna politična preorientacija, da ni izključeno, da se Muslimani na jesen docela približajo vladi.

Odprava finančne kontrole nad Avstrijo

Finančna kontrola preneha dne 30. junija 1926. — Angleži proti odpravi finančne kontrole.

— Zeneva, 10. sept. (Izv.) Po daljših pogajanjih sta se deputacija fin. odbora in avstrijska delegacija v glavnem sporazumu glede omilitja finančne kontrole nad Avstrijo. Pogajanja v tej zadevi so bila precej napeta in je bil predvčerajšnjem zvečer položaj zelo kritičen. Posvetovanja so trajala do poznih nočnih ur in je na njih generalni komisar dr. Zimmermann neprestano posredoval med predlogi fin. odbora ter avstrijske vlade. Uspeh njegovega prizadevanja je bil sporazum, ki je za Avstrijo ugoden.

Dopolodne se je med predsednikom finančnega odbora, članom Niemayerjem in Strakoschem, generalnim komisarjem dr. Zimmermannom ter fin. ministrom dr. Ahrerjem vršila konferenca, ki se je udeležil tudi avstrijski zvezni kancelar dr. Ramke.

Finančni odbor je predložil avstrijskim državnikom načrt resolucije, ki je bil za Avstrijo sprejemljiv. Tekom popoldneva se je sestel fin. odbor k posvetovanju, na katerem je razpravljajl ponovno o predloženi resoluciji in o avstrijskih predlogih. Ker se je sporazum dejansko dosegel, je smatrali zadevo kot končno rešeno. Angleški zastopniki so zavzeli proti takojšnji odpravi fin. kontrole odklonilno stališče zaradi bojazni, da bi ameriški kapital radi odprave sovseva pri avstrijski Narodni banki odtegnil svoje kratkoročne kredite iz Avstrije in da bi tako prišla Avstrija v težkoče radi nabave novih kreditov.

— Zeneva, 10. sept. Resolucija, ki je bila predložena avstrijskemu komiteju Društva narodov, predlaga odpravo fin. kontrole do konca tekočega računskega leta, to je do 30. junija 1926. V spremnem pismu

šolske reorganizacije slovenskih oblasti. O tem se izprezgovorimo prihodnjič konkretno in v podrobnosti

k tej resoluciji se določa možnost zopetne uvedbe kontrole, vendar pa ne prevzamejo v tem pogledu avstrijski delegati nobenih obveznih dolžnosti. Po včerajšnjih večernih vesteh ima avstrijski zvezni kancelar samo izjaviti, da bo storil vse potrebno za izvedbo ukrepov, ki jih želi svet Društva narodov. Angleški zastopniki še vedno vztrajajo pri zahtevi, naj se odprži kontrola nad avstrijsko Narodno banko. V tem pogledu obstoje še nekatere težkoče, ki bodo rešene tekom današnjega dne. Zato je avstrijski fin. minister dr. Ahrer odložil svoje odpotovanje.

Odnošaji v RR vladi

— Beograd, 10. septembra. (Izv.) O sestanku Radića s Pašićem prihajajo sedaj nekatere podrobnosti. Razgovoru sta prisostvovala Radičeva soproga Marženka in dr. Laza Marković. Brzojavne vesti poročajo, da razgovor sploh ni imel političnega značaja. Značilno je, da je od poslednjega poseta pri Pašiću postal notranji minister Boža Maksimović sploh nepoučljiv napram radičevcem. Radičevci v vladi vobče ne morejo izvršiti nobenih važnih poslov. Dosedaj niso dobili nobenega velikažupanskega mesta niti v kraljih, kjer so v absolutni večini. Tako jim tudi škoduje deistvo, da vodi proti njim v vladi kampanjo tudi minister dr. Slavko Miletić.

VELIK VIHAR NA KOREJI

— Newyork, 9. sept. Silen tajfun je divljal na Koreji in povzročil zlasti v kraju Fusanu ter v sosednih pokrajinah ogromna opustošenja, 250 hiš je porušeno, kakih 2 tisoč poslopj pa težko poškodovanih. Dosedaj so ugotovili samo 10 mrtvih žrtev, vendar pa smatrajo, da je število ubitih znatno večje

Cilji medparlamentarne unije

Izjava našega delegata dr. Velizarja Jankovića.

— Beograd, 10. septembra. (Izv.) Predsednik naše washingtonske delegacije Velizar Janković je podal včeraj novinarjem obširno izjavo o ciljih interparlamentarne unije, ki predstavljajo poravnane nasprotnih interesov posameznih narodov v službi mira in mednarodnega sodelovanja. Vsakoletna konferenca se bavi v prvi vrsti s problemi splošnega značaja, ki jih je prinesla povojna doba. To so gospodarski, politični in socialni problemi, nadalje reparacije in vprašanje manjšin, snovanje in pospeševanje mednarodnih organizacij v prvi vrsti s pacifiističnim namenom za odstranjevanje mednarodnih konfliktov. Končno pridejo na vrsto tudi posebna vprašanja, kakšno stališče naj zavzame ta interparlamentarna unija med mednarodnimi organizacijami.

1. Specijalnih vprašanj bo na dnevnem redu konference v Washingtonu več. Ta vprašanja so čisto politična, gospodarsko-financijska ali pa čisto pravna značaja. Izmed političnih so za nas najvažnejša problemi manjšin, vprašanje redukcije razorožitve ter vprašanje parlamentarne režime, njegove aktualne krize in sanacije. Izmed gospodarsko vprašanj je na prvem mestu vprašanje evropskega carinskega sporazuma, nadalje vprašanje opija, glede katerega je zainteresirana zlasti južna Srbija. Naša delegacija bo na konferencah v Londonu zavzela stališče, ki bo soglašalo s stališčem naše vlade v Zenevi, kjer se razpravljajo slična vprašanja. Letošnja konferenca interparlamentarne unije v Washingtonu ne bo njena prva konferenca v Ameriki. To bo že drugi, ko se bodo evropski parlamentarci sestali v Zedinjenih državah. Prvič se je bodo udeležili tudi parlamentarci latinskih držav Amerike.

S to konferenco se bo nudila parlamentarcem vsega sveta prilika za izmenjavo svojih naziranj o vprašanjih velike svetovne politike sprito stremljenja, da se na podlagi splošne sedobne civilizacije uresničijo legitimne težnje narodov, v kolikor ne nasprotujejo splošnim interesom človeštva. Mednarodna parlamentarna unija zavzema po svojem sestavu in po dosedanjih tradicijah nekako posredovalno vlogo med dvema skupinama mednarodnih organizacij, na eni strani med mednarodnimi ustanovami bolj guvernamentalnega značaja, kakor so „Liga narodov“, „Panameriška unija“, „Mednarodna organizacija dela“, na drugi strani pa cela vrsta zasebnih asociacij kot „Društvo mira“ s štečjem v Zenevi, „Narodni pravni inštitut“ v pravnem področju ali pa n. pr. „Mednarodna trgovska zbornica“ v trgovsko-gospodarskem področju. Kakor se vidi, se medparlamentarna unija zelo približuje mnogim mednarodnim parlamentarnim ustanovam, ker je ona sama po sebi emanacija političnih korporacij. Vendar pa je njeno

stališče v mednarodnih vprašanjih manj svobodno in so njeni sklepi manj obvezni, ker leži to v naravi stvari same z ozirom na to, da ne razpolaga z neposrednimi sredstvi za izvrševanje svojih sklepov. Zato imajo veliko dolžnost posamezne nacionalne skupine in parlamenti, ki vsi skupaj tvorijo medparlamentarno unijo, da v svoji lastnosti zasledujejo v svojih državah njene cilje in se tako čim sigurnejše ustvarijo pogoji za njihovo izvršitev v dosegu miru in dostojanstva miroljubnega dela.

Dr. Velizar Janković je prepričan, da bo jugoslovska parlamentarna skupina pod predstvom Ljube Jovanovića dostojno zastopala zahteve in cilje, ki si jih je medparlamentarna unija postavila za svoje naloge. Žal, da naša delegacija ne šteje več kot pet članov, medtem ko se delegacije drugih naših veliko manjših sosednih držav mnogo številnejše.

Po programu, določenem na seji naše parlamentarne skupine pod predstvom Ljube Jovanovića, bo naša delegacija, ki bo predstavljala pravi stik našega parlamenta in našega naroda z narodom ameriških Zedinjenih držav, imela poleg dela na konferencah tudi drugo nalogo. V kolikor bo mogoče, bo skušala seznaniti ameriške kroge z našimi političnimi, gospodarskimi, finančnimi in splošnimi kulturnimi razmerami v Jugoslaviji. Po končanem delu konference namerava vstopiti v stik tudi z našimi izseljenci, ki v Ameriki niso maloštevilni. V Ameriki imamo do 350,000 Hrvatov, 130,000 Slovencev in 100,000 Srbov. Posebno bomo zadovoljni, ako zbrani delegacijam teh naših mnogostevilnih bratov prinesemo danes v resnici duševno in ne samo politično zedinjenje kraljevine SHS.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

LESNI TRG

Madrieri 75/230 mm 3—7 m, d. fr. m, blago 580; Bastings 63/150 mm 63/178 mm fr. m, blago 600; bukev neparjena la, 27 mm, 40 mm obrubljeni fr. meja blago 900; deske pod mero 30 in 40 mm fr. m, 3 vag, denar 480, blago 480, zaključki 480; deske pod mero 13 mm fr. m, meja 1 vag, denar 490, blago 490, zaključki 490.

ŽITNI TRG

Pšenica, bačka, fco, bačka postaja, blago 250; pšenica, domača, fco Ljubljana, denar 250; koruza, slav., par. Ljubljana, blago 215; koruza, slov., post. 2 vag, denar 216, blago 216, zaključki 216; koruza, slav., fco, Postojna trans., 2 vag, denar 224, blago 224, zaključki 224; oves, slav., par. Ljubljana, 1 vag, denar 170, blago 170, zaključki 170; laneno seme fco, Ljubljana, denar 540.

2½% drž. renta za vojno škodo denar 305, blago 305, zaključki 305; Celjska posojilnica d. d. denar 200, blago 205; Ljubljanska kreditna banka denar 225, blago 240; Merkantilna banka denar 101, blago 105; Prva hrvatska štedionica denar 912; Strojne tovarne in livarne denar 80; Trboveljska premogokopna družba denar 355; Združene papirnice denar 120; Stavbena družba d. d. Lj. denar 165, blago 180; 4½% kom. zad. dež bke denar 20, blago 25; 4½% zast. l. kr. dež. bke denar 20, blago 25.

Zagrebska borza.

Dne 10. septembra. — Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 1081—1089, Praga 165.38—167.38, Pariz 262.70—266.70, London 271.36—273.36, Milan 235.70—238.10, Berlin 121.97—123.97, Dunaj 0.07855—0.07955. — Valute: dolar 55.09—55.69, lira 233.80 do 236.20.

Efekti: 7% invest. posojilo 1921 79.50—80; 2½% drž. renta za ratnu štetu 308—309; Ljubljanska kreditna 225; Centralna banka 11; Hrvatska eskomptna banka 128—128.5; Kreditna banka, Zagreb 128—128.5; Kreditna banka, Zagreb, 126 do 628; Hipotekarna banka 72.50—73.50; Jugobanka 109—110; Praštedionica 915—925; Slavenska banka 65—66; Eksploatacija 50 do 51; Isis d. d. 66—70; Nihag 38—40; Gutman 420—440; Slavice 160; Slavonija 50 do 52; Trboveljska 360—370; Union, paromlin, 400; Vevče 120.

Inozemske borze.

— Curih, 10. septembra. Borza: Beograd 9.225, Pariz 24.40, London 25.1125, Newyork 518, Milan 21.70, Praga 15.35, Dunaj 0.007305, Berlin 1.2320.

— Trst, 10. septembra. Predborza: Beograd 42.50—42.75, Pariz 113—113.50, London 116.25—116.50, Newyork 24—24.10, Praga 70—71, Curih 0.0345—0.0355.

Pismo iz Prage.

Pred sporazumom in sklicanjem zbornice. — «Stranka narodnega dela». — Nemška enotna fronta.

5. septembra.

Pričakovalo se je, da se dovrše politična posvetovanja »petka«, pričeta v tem tednu v svrhu, da se dosežejo dogovori o parlamentarnem in političnem akcijskem programu, z uspehom še pred koncem tedna. To se ni zgodilo, toda vzrok za to niso nikake nove ovire ali težkoče, marveč ga treba iskati deloma v obsežnosti gradiva, ki se razpravlja na posvetovanjih, deloma v tem, da morajo pogovori tvoriti politična jamstva za gladki potek parlamentarnega zasedanja. V poslednji seji so dobili člani »petke« polno načrtov za parlamentarne predloge, katere imajo proučiti in dne 7. t. m. se bo razpravljalo o njih in ako jih ne bo mogoče rešiti v eni seji, se bodo seje nadaljevale. Tako bodo posvetovanja prihodnjega tedna odločilnega pomena. Rezultat je lahko dvojen: ali se dospe do sporazuma ali se ne dospe. V prvem slučaju bo imelo to za posledico zelo razsežni in obsejni delovni program za nastopno zasedanje narodne skupščine, v drugem slučaju bi bil ta program omejen na minimum. Pod tem minimumom treba razumeti rešitev šestmesečnega proračunskega provizorija, sprejetje pooblaščenega zakona za trgovske pogodbe in odobrenje volilne poprave, toda samo toliko, kolikor je potrebna glede na mandate na Tešinskem in Hlučinskem. Termin za sklicanje zbornice danes še ni določen, ali najbrže se snide zbornica nekoliko po-

zneje, kakor se je doslej trdilo, in sicer 15. ali 16. septembra.

Mnogo vznemirjenja je vzbudil izstop nekaterih vodilnih posameznikov iz nar. demokratične stranke sedaj po ustanovitvi »stranke narodnega dela«. To so v prvi vrsti bivši minister dr. Engliš in poslanec dr. Jaroslav Stransky ter univ. prof. Kalab in docent dr. Verunáč. Dr. Engliš in dr. Stransky izjavljata, da ne vstopita v novo stranko. Oba sta načelovala nezadovoljni levičar nar. dem. stranke na Moravskem. Kakor je nesporno, da pomeni za nar. demokracijo izgubo odhoda dr. Engliša, ki je izjavil, da se sploh ne bo več udeleževal političnega življenja, da se bo mogel posvetiti globlji študiju in delovanju na univerzitetni katedri, tako more na drugi strani odhod dr. Stranskega jun. pomeniti za stranko le olajšanje, ker ji je bil s svojim udejstvovanjem samo na škodo; izzival je stalno spore in delal opozicijo na opozicijo. O dr. Varunaču treba reči samo toliko: ta gospod je sedel v redakciji »Nar. listov« kot eksterni redaktor, ali istočasno je ustanavljal »stranko nar. dela«, naperjeno proti nar. demokraciji, kar je zanj nad vse značilno.

Glede stvoritve nemške enotne fronte je nacionalna stranka izjavila svoje načelno soglasje z njo. Priča-kuje se pridruženju stališče tudi drugih nemških strank, ne ve pa se še, kaj poročajo nemški soc. demokratje.

J. K. S.

Sokol

Sokolski dan v Št. Vidu

Sredi pota iz Ljubljane v Št. Vid se je utaboril šentvidski Sokol, da si zgradi včasih, prost in preprosti pot k svoji cilju. Že od daleč tja po široki cesti so nas pozdravljale državne in narodne zastave sredi zelenja v popoldanskem solncu, kakor trofeje zmagovite vojske. Sokolske čete so hitele od vseh strani, da prežive skupno s svojimi šentvidskimi brati nedeljski popoldan v požrtvovalnem sokolskem delu.

Sam sv. Peter je bil zapri nebeske zavrtine in zrl s svojimi bistrimi očesom preko orosene ravnine in poljane, ravnotako, kakor da se tudi on veseli z nami. Med šumenjem lahkega jesenskega vetra pas se izlize zvonke melodije sokolske duše.

Popoldanske skušnje so potekle pod vodstvom šentvidskega načelnika brata Dequala in sestre načelnice Prestorjeve v najlepšem redu; požrtvovalni domači salonski orkester pa je med tem kratkočasil številno občinstvo, ki je že nestrno pričakovalo javnega nastopa.

Pri prireditvi so bili navzoči med drugimi zgornješentvidski gerent brat Zakotnik, župni načelnik brat Ryška, podnačelnik brat Jesih, župna načelnica sestra Varogova in brat Straus.

Sporod je otvorilo 30 članov društev Št. Vid, Šiška, Ježica, Sokol I. in Sokol II., ki so želi izvajati prostih vaj splošno odobravanje. Za njih je prikorakalo 31 moške in ženske dece, ki je nudila zelo pestro sliko. Mlada telesa, obsejena od žarkov prodirajočega solca skozi listje dreves, trepetajočih v lahkem jesenskem vetru, so se vila v strunnem, nemotenem in samozavestnem izvajanju skupnih prostih vaj in odkorakala kakor jata sokolčev, ki so prvič preizkusili moč svojih mladih kril. Sledilo je 20 moških naraščajnikov s prostimi vajami s kiji. Tuintam je nekoliko odpovedal takt in kritje, vendar pa so zadovoljili svoji nalogi. 16 članic je lepo in skladno izvedlo proste vaje, za kar so žele viharno ploskanje gledalcev. Za orodno telovadbo naraščaja sta sledili ena vrsta članov društev Št. Vid in Ježica na drugo in ena vrsta šiškega Sokola na bradlji. Župna vzorna vrsta, sestavljena iz članov Sokola I. in Sokola II., je pod vodstvom brata Porenthe na drugo t. bradlji vzbudila s svojimi težkimi vrhunskimi vajami občudovanje in žela buren aplavz. Javno telovadbo je zaključilo 14 naraščaj-

nic Sokola v Šiški z Dvořakovo »Humoresko«, sestavljeno od brata V. Černeta.

Po telovadbi se je razvila animirana sokolska zabava v splošno zadovoljstvo vseh navzočih. Ko je legel mrak na zemljo, je prikorakalo pet članov šiškega Sokola, ki je izvajalo lepe vaje z gorečimi kiji. Želi so za svoje izvajanje viharo odobravanje.

Šentvidska prireditve je bila vsekakor sijajna manifestacija vrle sokolske armade pod zeleno šmarno goro, ki se mora boriti s tolikimi nasprotniki sokolske ideje. Poleg tehničnega uspeha, ki je jasno pokazal napredek v društvu samem, je podprla ta prireditve brezdomno tudi vse one šentvidčane, ki mislijo in čutilo sokolsko, da vstrajajo tem bolj sredi sovraštva in zavarujejo pred njihovo nesetstičnostjo vsaj svoje nemilovito sokolsko prepričanje, akoravno ne morejo zavarovati svojih skromnih lepakov pred zlobno klerikalno roko.

Sokol v Št. Vidu! Tvoja pot naj bo vedno pot neomahljive volje in prepričanja, da je sokolska misel sama ena, da je sokolski evangelij samo eden, v katerem edinem leži moč naše ideje in našega hotenja. — Zdravo! Pa. Ka.

Sokolski dan na Grosupljem

Na praznik popoldne se je vršilo v Grosupljem veliko slavlje, kakoršnega že dolgo ne pomnijo Grosuplčani in okolica. Mlad grosupeljski Sokol je praznoval obletnico obstoja. Šele lansko leto ustanovljeno društvo je pokazalo, kako važno je za Grosuplje in okolico in kako prodira sokolska ideja tudi med kmetijske vrste.

Na kolodvoru pri prihodu vlakov se je formalni sprevid vrlih Sokolov, ki so prihiteli iz vsega okrožja, da proslave skupno z mladim bratom vesel dan.

Prišli so Sokoli iz Ljubljane, Iga, Ježice, Viča, Most, Štepanje vasi, Gornjega Logatca, Višnje gore in z dolenskim vlakom pa iz Kočevja, posebno častno je bila zastopana Ribnica tudi z večjim številom Sokolice in naraščajem in nadalje tudi Velike Lašče, Črnomelj, Dobropolje. Sokoli so odkorakali v sprevidu na društveni prostor, ki sta ga poklonila grosupeljskemu Sokolu zaslužna brata Ivan Rus in Fran Javornik.

Na prostoru, kjer bo v doglednem času stal nov Sokolski dom, je pozdravil v imenu saveza podstarosta Ivo Pompe. V le-

pih besedah je spodbujal k nadaljnjemu delu in vstrajanju, da se bo čim prej uresničila največja želja grosupeljskih Sokolov, da dobe svoj dom. V imenu župe je govoril član starešinstva brat dr. Sajovic. Pozdravil je pomen velike sokolske ideje za pasamnika, posebno pa za celokupni narod.

Nato se je vršila telovadba ob velikem številu gledalcev. Okrog 2000 jih je prisostvovalo vajam na orodju, ki so jih strunmo izvajali moški člani, med njimi tudi osem domačinov. Članice in naraščaji pa so vzorno izvajali proste vaje.

Po končani telovadbi se je pričela prosta zabava. Železničarska godba, ki je med celotno prireditvijo neumorno svirala, je posebno dvigala razpoloženje in od njenih zvokov se je do kasne ure vrtilo mlado in staro.

Pa tudi za vse drugo je bilo dobro preskrbljeno. Za tople in izredno okusne jedi je poskrbel gospa Rusova, za mrzla je-

dila pa vrle domačinke pod vodstvom gospe Ogorevčeve. Posebno okusnih slaščic je bilo nebroj, katere so pripravile in podarile zavedne in brhke Grosupelčanke. Za izborna kapljica je skrbela Rusova gostinja.

Največja zasluga za celo prireditev gre zavednim Grosupelčanom, na čelu jim brat Rus in brat Vlado Simončič, ki sta neumorno delala pri grosupeljskemu Sokolu.

— Sokolsko društvo v Štepanji vasi vabi vse članstvo in prijatelje društva, da se udeležijo naše prireditve v nedeljo dne 13. septembra ob 16. pri br. Bricliju v Štepanji vasi. Na sporedu so telovadne točke, petje, burka itd. Zdravo Odbor. 1627/n

— Društvo za gradbo Sokolskega doma v Šiški naznanja cenjeni javnosti, da je zbiranje loterije radi nepredvidenih zaprek preloženo nepreklicno do 31. marca prihodnjega leta. — Odbor.

Sport

Otvoritev lovske, avtomobilne in sportne razstave v Zagrebu

V torek dne 8. t. m. se je v Zagrebu slovesno otvorila lovska, avtomobilna in sportna razstava. Razstava se je priredila v okvirju Zagrebškega zbora, katerega uprava je uporabila tako za nabiranje in sortiranje razstavnih predmetov, kakor sploh za cel aranžma, ki je res najlepši uspel, prav mnogo truda. Otvoritvi so prisostvovali v zastopstvu Nj. Vel. kralja komandant armije general Matić, vlado sta zastopala minister trgovine in industrije dr. Krajač in minister za šume in rudnike dr. Nikić. Prisostvovali so nadalje zastopniki češkoslovaške, francoske, ameriške vlade, kakor tudi, številni zastopniki gospodarskih korporacij, organizacij, lovskih in raznih sportnih društev. Ljubljanski zbornica za trgovino, obrt in industrijo in ljubljanski veliki sejem je zastopal zbornični tajnik dr. Ivan Pless.

Predsednik zagrebškega zbora gospod Prevedan je kot domačin pozdravil navzoče zastopnike in goste. V svojem govoru je podal historijat Zagrebškega zbora, poudaril pomen razstave, ki se ima ravnokar otvoriti in ob koncu prošil zastopnika vlade ministra trgovine in industrije g. dr. Krajača, da imenom vlade otvori razstavo. Minister dr. Krajač je nato v otvoritvenem govoru orisal važnost Zagreba kot trgovskega centra, preko katerega vdičje vse naše glavne kupčijske poti od orientala na zapad. Govoril je nadalje o zvezah med gospodarstvom in sportom. Z razstavo je podal Zagreb nov dokaz svoje inofajativnosti. Čestitil je v imenu vlade vsem prirediteljem in tolmačil zagotovilo polne simpatije in pripravnosti za vsakorodno podporo od strani vlade. Ob koncu je proglasil razstavo za otvoreno.

Po formalni otvoritvi se je vršil ogled razstave.

Lovska razstava, ki predstavlja nekaj, kar se doslej v tem oziru še ni videlo, zavzema celo industrijsko palačo Zagrebškega zbora. V sredini velike palače je zgrajena skupina, ki s skoro neverjetno umetnostjo imitira okolico, v kateri živi divjačina. Mogočna planina, ob vrhovih gola z jastrebi, orli, sokoli. Niže bujna vegetacija z najlepšo planinsko floro: tu vidiš divje koze, srne, jelene, pa tudi medvede, lisice in volkove. Iz planine izvira potok, ki se v okusnih padcih do doline, skozi močvirje, kjer je jata divjih rac in drugih ptic, da konča slednjič v malem jezeru. Ta centralna skupina, ki zavzema 500 m², je zgrajena v sredini palače in sega do vrha, med tem ko so ob zidovih v pritličju in v prvem nadstropju razstavljene v okusno prirejeni kolah: lovske trofeje, plastični preparati živali, kartogrami in diagrami, nadalje razne lovske potrebščine, orožje, obleke itd.

V razstavi je največ rogov. Od 4000 razstavnih predmetov pripada skoro polovica na zbirke rogov.

Desno v prvi kolah, ako vstopiš v industrijsko palačo, so razstavljene trofeje Nj. Vel. kralja in kraljice. Razstavljene so tu krasne zbirke rogov, smrkov, jelenov in divjih koz. Nj. Vel. kraljica sama je razstavila dva para jelenovih rogov in par rogčev divje koze.

Poleg oddelka, v katerem so razstav-

ljene trofeje Nj. Velikanstev, je oddelk za Slovinci. Oddelk je izvrstno aranžiran in gre tu vsa hvala agilnemu SLD v Ljubljani, ki se je potrudilo, da je Slovenija na razstavi tako častno zastopana. Razstava vsebuje lepe zbirke rogov, zlasti divjih koz, ki dajo ton celemu oddelku. Prav dobro so postavljene med predmete tudi slike naših planin, umetniško izvršene fotografije g. Kunaverja in dve oljnatii sliki g. Koželja, ena s Kamniškimi planinami, druga s Triglavskim pogorjem. Na mnogih izloženih predmetih visijo medalje, zaslužena očitovanja za res redke trofeje. Žal, da se ne nahaja v našem oddelku tudi medved g. Franje Jaklovec, ubit na Travnici gori, ki bi tudi dekorativno dvignil naš oddelk.

Za našim oddelkom je oddelk Bosne in Hercegovine, za tem Dalmacije itd., vse najokusneje urejeno.

Ves aranžma lovske razstave je delo bratov Allinger, od katerih je eden preparator narodnega muzeja, drugi pa preparator vseučilišča v Zagrebu.

Avtomobilna razstava. Mednarodna avtomobilna razstava je prirejena v dveh velikih paviljonih (C in D). Že pred vzhodom v razstavo stoji velik traktor Skodovih tovarn. V celem je zastopanih 35 tvrdk, med njimi skoro vse znane svetovne marke, ki so razstavile od najeleganterjih luksuznih do praktičnih navadnih, toda ne dragih voz.

V paviljonu C je razstavila tvrdka »Karus« iz Novega Sada hidroplan in nov tip motornega čolna. Veliko zanimanje vzbujata tudi aeroplan, ki je še leta 1915, služil kot bojno letalo bivše avstrijske vojske. Tu so razstavili tudi posamezni zagrebški in inozemski trgovci najrazličnejše potrebščine za avte, motocikle, bicikle itd.

Sportna razstava. Lepo se je posrečila tudi sportna razstava, kjer so razstavila posamezna društva svoje trofeje, pokale, zastavice, svetilje itd. Slike pokralj, zlasti alpskih našega SPD so predmet občudovanja vseh posetnikov. Poleg nogometnih, veslaških, kolesarskih in drugih društev niso tu zaostala tudi ne ribarska društva. Tudi v tem delu je dokaj zanimivosti. Poleg lepih slik, ribarskih potrebščin od trnka do obleke za ribiče je prirejen v paviljonu B večji basen z vodo, v katerem so redki eksemplari ščuk, somov itd.

Jadranska razstava. Jadranska razstava v Splitu, ki se je zaključila 25. avgusta, je prenesla del razstavnih predmetov v Zagreb in napravila tako v francoskem paviljonu zagrebškega veleposla posoben oddelk. Razstavljeno so tudi vsi zanimivejši predmeti in tvorijo tako ta oddelk nekako splitsko razstavo v miniaturi. Vidiš tu predvsem krasne slike, ki ti kažejo našo obalo v vsej njeni krasoti, romantične obmorske pokrajine in privlačna naša kopališča. Razstavljeni je tudi mnogo školjk in zanimivih predmetov domače obrti. Misel, da se prenese del splitske jadranske razstave v Zagreb, je bila zlasti z ozirom na pospeševanje tujeskega prometa in propagande za naše Primorje zelo srečna. Oddelk bo za svoj namen prav gotovo tudi dosegel; že prvi dan je tvoril atrakcijo cele razstave in žel obilo pohvale.

— Pokal LNP si je priporil I. S. S. K. Maribor, ki je zmagel nad Z. S. K. Hermesom 2 : 1.

— Tekma Rapid — Merkur 5 : 3.

— Državno prvenstvo v skokih. V nedeljo so se vršila na Sušaku prvenstvena tekmovanja v skokih. Rezultati so bili:

1. Seniore z 1 in 3 in deske: 1. Grile (Viktorija) 77,5 točk; 2. Kordelič (Ilija) 72,87 točk.

2. Dame z 1 in 3 m deske: 1. Barlovac (Viktorija), 31 točk.

3. Juniorji z 1 in 3 m deske: 1. Smokvi na 45,86, 2. Venturini, 44,37 točk.

4. Seniorji s stolpa, 5 in 10 m: 1. Kordelič (Ilija Ljubljana), 2. Grile.

JADRAN : PRIMORJE 1 : 5 (0 : 3).

Prijateljska tekma, ki se je vršila v nedeljo na igrišču Dumaške ceste med Jadranom in Primorjem, je postavila dva nasprotnika v fronto, ki sta pri svojih medsebojnih nastopih vedno nudila izvrstnem sport. Obe moštvi namreč diči neka nenavadna ambicija, hitrost igre, lepa kombinacija ter napeto razvijanje situacij pred vrtni. Tudi včerajšnja prijateljska tekma se je vršila v znamenju teh obojestranskih lastnosti in je tekma nudila tistim 200, 300 gledalcem nepričakovane užitke. Jadran je vseskozi opravičil glas, ki mu ga je po nedeljski tekmi z Ilirijo 2:3 v korist Ilirije enodušno pripisala celokupna sportna kritika. Na včerajšnji tekmi je zopet dal vse iz sebe ter se zlasti defenzivno boril do skrajnosti. Lahko trdimo po njegovi včerajšnji igri, da ne prekosi Jadrana glede razdiralne igre, momentano vsaj, prav nobeno drugo moštvo Slovenije. Nekoliko slabši je bil forward, kjer se je opazila odsotnost prodornega Martinaka, Strickbergerja v bekah pa je nadomestovala polnovredna rezervna. Jadranov napad pa ni mogel priti do veljave radi izvrstne igre primorjskih halfov in bekov. Jadran je dikiral uprav peklenški tempo, ki je potrajal do zaključnega žvižga.

Primorje je kljub izvrstni Jadranovi igri v polni meri zaslužilo visoko zmago. Predvedlo je v prvem polčasu in polovico drugega polčasa naravnost briljanten nogomet. Napad za napadom v bliki precizne kombinacije med halfi in napadalci ter dalje po krilih ali centru do nasprotnih vrat, se je valil proti Jadranovemu svetišču. Kombiniralo je prizemno, z glavo, z dolgimi pasi na krila ter igralo v bližini golov na prodore, tako da se je po pravici maddušlo prisotno občinstvo, ki ni več moglo spoznati lanskoletnega svojega šibkega Primorja. Moštvo je igralo kot stara homogena enota. Erman J. v голу v prvem polčasu ni imel resnejšega dela, v drugem pa je pri pripravi bravurno pokazal priznani svoj štil plasmaja in pobiranja visokih žog. Obramba Jančigal-Slamič je dobro krila centralne prodore, če že niso postali plen izborna razumevalojš se krilcev Pišek-Gabrček-Zemljak. Napad je vodil Buljevič s tehničnimi proizvajalji ter premišljeno pošiljal zveze in krila v napade. Izvrstno sta se razumela Erman A. in Camernik, ki sta izpeljala nebroj elegantnih napadov. Tudi Uršič se že uživila v moštvo in postane v družbi z Rozmanom še bolj nevaren strelec. Pri Jadranu je ugajala predvsem obramba s Pečnikom na čelu. Teža branila če nismo videli v taki formi, kakor včeraj, ko je imel braniti vso težo primorjskih navalov. Sploh pa so tudi ostali igrači Jadrana v najboljši telesni kondiciji in ne gre njihovega znanja ceniti po včerajšnjem, sicer zasluženem, vendar sporadičnem porazu.

Goli so padali v nastopnem vrstnem redu: kmalu po začetnih napadih Primorja se prerine Erman A. do največje bližine Jadranovih vrat in prenese žogo z velikim lokom direktno v gol. Naslednji gol pade iz enako težke situacije po istem igraču. Tretji gol zabije Uršič s krasnim volleyem. Po odmoru pritiska Primorje, ki pa nima sreče. Pozneje zabije 4 gol Rozman. Kmalu nato sledi po Uršiču 5 gol po kombinaciji Camernik-Rozman-Erman. Erman sune z glavo žogo na gol, vratar Vidmar odbije nevarno žogo in Uršič pošlje razantno iz najbližje razdalje. Jadran se tu nekoliko opomore in mestoma prav živo pritiska. Sledi po Španu častni gol iz nesporazuma med Ermanom in Slamičem. Proti koncu igre je Primorje zopet v napadu. — Skratka, zelo napeta in lepa obojestranska igra, na kateri se lahko čestita obema moštvoma, da niso preko počitnic mirovala, marveč se kar najresnejše pripravljala na jesensko sezono. Žal da občinstva ni bilo v takem številu, kakor je zaslužila tekma. Sodil je prav zadovoljivo g. Kramaršič, objektivno in pravično. Par njegovih pomot ni škodilo niti igri, niti moštvom.

V. I. Križanovska:

V kraljestvu nesmrtnih

Roman.

Kakor dolga veriga so vstajale v njegovem spominu slike bede, ki jo je videl toliko v svoji zdravniški praksi. Videl je v duhu podstrešja in kleti, kjer so prezebale lačne rodbe z nesrečno deco, čije nedolžne oči so spraševale, zakaj jih je spravila kruta usoda na svet samo za trpljenje.

Supramati je začutil v sebi nepremagljivo željo, da bi se mogel čim prej posvetiti delu usmiljenja in ljubezni do bližnjega. V njem je gorel čist ogenj usmiljenja in ni se več bal napornega dela na ogromnem bojišču človeškega gorja. Temu delu je hotel posvetiti vse svoje neskončno življenje.

Drugo jutro je prišel k zajtrku vikont in mu po stari navadi predložil najzanimivejši spored za tisti dan. To pot ga je hotel vikont seznaniti s prelesto Španko Rozito.

— To je pravi dragulj! To vam je pravi kalibr! Opozarjam vas, princ, da boste kar noreli za njo, — je pripomnil Lormel, ki je od navdušenja poljubljal svoje prste.

Toda v Supramatijevi duši je še zvenelo oduševljenje prejšnje noči in zato je prezirajoče gledal tega sebičnega pohotneža, ki je pozabil očetove in moževe dolžnosti, da je mogel sramotno trati čas

in denar za kulisami in v buduarjih raznih kokotk.

Supramati je prekinil niz slavospevov, ki jih je sibal vikont iz rokava na naslov prekrasne Rozite, in vprašal:

— Ali bi mi ne mogli navesti nekaj res bednih rodbin, ki sicer ne prosjajo, pa vendar propadajo molče kot žrtve nezasluzene nesreče? Nekaj takih posetov bo po mojem mnenju neprimerno bolj zanimivo, nego družba kokotk in lahkoživcev, ki so si več ali manj podobne in ki lahko zajedejo za zabavo in gostije vedno dovolj usmiljenih src.

Vikont je bil neprijetno presenečen. Take ideje naboba, ki ga je hotel izkoristiti, mu niso bile nič kaj po volji. Toda bil je preveč pretrkan, spreten in zvit, da bi odkrito pokazal svoje nezadovoljstvo. Zadovoljil se je s tem, da se je na ves glas zakrohotal.

— Lahko ste ponosni, da ste me tako presenetili. Nikakor nisem pričakoval, da se lotite človekoljubja. Sicer je pa to prav taka fantazija, kakor so vse druge. Če je vam prišla v glavo, ji lahko ustrežete, ne da bi se za to odrekli slučajnim življenjskim dobrotam. Hvalabogu, v Parizu beračev ne pogrešamo! Rad vas imam tako, da sem pripravljen seznaniti vas z neko osebo, ki se peča s to stroko. To je napol blazna ženska, ki leta od zore do mraka po podstrešjih in podzemskih brlogih s polno vrečo milodarov, ki jih zna izvabiti od vsakogar, kdor je tako nesrečen. da se z njo se-

znani. Gospa Rozali vas seznanj z vsemi dobrotami te družbe. Tem lenuhom, ki hočejo živeti brez dela na račun javne dobrotelnosti, se zdi ona pravi angel. Ti ljudje računajo z usmiljenjem naivnih dobrotnikov, ki se jim smili njihovo siromaštvo in zato ne vidijo, da so to sami zajedalci...

Vikont je umolknil, ker ga je spravil strogi in mračni Supramatijev pogled malo v zadrego.

— Zelo strogo sodite siromake, dragi prijatelji! Toda povejte mi odkrito: če dobro premislimo, mar nismo tudi mi lenuhi, ki bi radi brez dela dobro živeli? Za kakšno koristno delo tratimo svoj čas? Vozimo se v kočijah, posedamo za bogato obloženi mizami, kjer teče v potokih šampanjec, zabavamo se s kokotkami, zahajamo vsak večer v gledališče in zaključimo dan s kakim poštenim krokom. Vsa razlika med nami in siromaki — lenuhi — če so to sploh lenuhi — je v tem, da mi lahko plačamo vse te zabave, oni pa nimajo niti najpotrebnejšega za življenje.

— Vi se primerjate s tako sodrgo!

— Toda siromaki so vendar tudi — ljudje in imajo enake potrebe in želje, kakor mi, — je odgovoril Supramati. — A vrtna se k stvari! Zelo vam bom hvaležen, vikont, če me seznanite z damo, o kateri ste mi pravili; ali pa, kar bo še enostavneje, spemite me k nji. Nisem zaposlen in nimam pravice zahtevati, da ji izgublja čas z menoj ta častiljiva dama, ki ji je draga vsaka minuta,

ker dela neprestano dobra dela.

Vikont je napravil kisel obraz, pa se je takoj zopet zasmeljal. Potrepljal je Supramatija po rami in se pošalil, rekoč:

— O, ti nabobi! Vedno imajo svoje muhe. Sicer pa, dobrotelnost je tudi zabava, kakor vsaka druga, in prav rad ustrežem vaši želji.

Čez eno uro se je ustavila pričneva kočija v predmestju pred siromašno hišico. Stopila sta v majhno, siromašno opremljeno sobo, kjer je Rozali baš končala svoj skromni zajtrk. Poset elegantnih gospodov jo je zelo presenetil. Vstala je ter ju prijazno sprejela.

Bila je visoka ženska, stara kakih petintrideset let, suha in bleda, z nežnimi plavimi očmi, ki so odražale neskončno plemenitost. Lahno je zardela, ko ji je predstavil vikont princa Supramatija in pripomnil, da bi princ rad sodeloval pri njeni dobrotelnosti. Rozali ni niti slutila, da stoji pred njo milijonar. Toda vsak dobrotnik ji je bil dobrodošel, kar je v priprostih in iskrenih besedah tudi povedala.

— Siromakov je tako mnogo! Hvalabogu, da ne pogrešamo plemenitih src, ki so vedno pripravljena pomagati svojim bližnjim, — je pripomnila. — Baš jaz bi zelo rad pomagal nesrečnim bližnjim, gospa, toda ne z drobtinami, temveč izdatno. Zato sem tudi prišel k vam in vas prosim, da mi daste naslove siromašnih rodbin, ki so res potrebne podpore.

Dnevne vesti.

Ljubljani, dne 10. septembra 1925.

— O davčnem vilaku. Somsiljenik nam piše: G. urednik! Poročali ste v Vašem cenju listu o davčnem vilaku in o okrožnici delegacije min. financ glede izterjevanja davkov. V tej okrožnici ima delegacija min. financ posebno na piki gostilničarje, iz katerih se da baje več davkov iztisniti. Da se slišita oba zvana in se sprevidi, kje leži krivda o neplačanih davkih, dovolite, da navedem primer, kako se obdavčujejo gostilničarji na kmetih, imam malo kmetijo in gostilno. Do prebrata sem plačeval za to leto: zemljiška danka 120 K, obrtnega okroglo 160; skupaj 280 K, kar je reprezentativno vrednost ene krave, tako da sem s prodajo ene krave lahko plačal davek za vse leto. Leta 1922 so mi predpisali: zemljiška danka 131 Din, obrtnega danka 2830 Din; skupaj 2970 Din, kar sem zopet lahko plačal z vrednostjo ene krave, Leta 1924 pa so mi predpisali zemljiškega danka 552 Din, obrtnega s pristevkom za leto 1923 24.448 Din, na taksah 1.400 Din; skupaj torej 26.390 Din. Za leto 1925 so me obdavčili v celoti s takšno vrednostjo 20.944 Din. Ker sem na predpis tega davka, ki ga ne morem plačati, reagiral in davek samo delno plačal, so mi ne glede na priziv, zadržali samo za ostanek štiri krave, ker pa vrednost teh ne dosega, se povzru dala voz. Ako pa hočem plačati letošnji dvajset tisoč dinarjev davka, moram preje kupiti še štiri krave, da jih bo vseh osem reprezentativno vrednost enoletnega davka. Naj mi fin. delegacija ne šteje v zlo, ako trdim, da je tako obdavčevanje nemogoče in nevzdržljivo, ker nas sicer finančna oblast s takim obdavčevanjem v kratkem času prežene z domače grude.

— Proti poljšanju v šoli. Politika ne spada v šolo. Soglašamo s tem, Soglašamo z odredbo pruskega naučnega ministra, ki jo danes dobesedno prinaša »Slovenec«. Soglašamo tudi z načelom, da naj se mladina neodvisno od političnih strank duševno nadobujejo do one starostne dobe, ko bo zrela za politično strankarsko odločitev. Toda katere organizacije, katere stranke je prva posegla s svojo grabežljivo roko najprej po mladini. Vredite, katere stranke so prvi vabili mladino v starosti od 12—18 let v svoja stanovanja, knjižnice, na razgovore, sestanke, jih gnali v svoje zaupne organizacije? To so bile organizacije in osebe, ki tvorijo takozvani politični aparat SLS. Zgodovina tega dela sega 30 let nazaj. — Lepo pesem deklarira »Slovenec«, proti njej pa greši vsak dan.

— Skopje zahteva poštno hranilnico. Skopljanska trgovska zbornica zahteva od poštnega ministrstva, da v Skoplju čim prej odpre poštne hranilnice.

— Minister dr. Niklč na potu v Dalmacijo. Včeraj je radičevski minister dr. Niklč odpotoval na dopust na Plitvička jezera, od koder nadaljuje pot v Dalmacijo.

— Kongres novinarjev. Letošnji kongres novinarjev se vrši v Skoplju 27. sept. Pri tej priliki obiščejo udeležniki kongresa vsa večja mesta Južne Srbije in se napotijo najbrže tudi v Tirano, v glavno mesto Albanije. Novinarji, ki se žele udeležiti kongresa, naj prijavijo udeležbo tajništvu Udruženja, Beograd, Ulica kralja Milana 41 (Novinarski klub).

— Italijanska zračna eskadrila v Jugoslaviji. Prihodnje dni obišče Beograd večja italijanska zračna eskadrila, ki se nahaja na poletu po Vzdoljni Evropi. Iz Beograda odleti eskadrila v Carigrad, od koder se preko Grčije vrne v Italijo.

— Novi kanal. V generalni direkciji vod so izdelali načrt za gradnjo kanala, ki bo vezal V. Kikindjo s Tiso, Z deli na kanalu nameravajo začeti v najkrajšem času.

— Novi motorni čolni za našo finančno kontrolo. Komisija fin. ministrstva je odpotovala v Kraljevinu, da prevzame skupino novih motornih čolnov, ki so se zgradili v ladjedelnici v Kraljevicu. Novi čolni so tipa »Ivana Crnojevića« in nekoliko manjši nego čolni, katere je naša država prejela od Nemčije. Novi čolni se uporabljajo za finančno kontrolno službo na morju.

— Moderna solarna v Ulčinju. Uprava državnih monopolov je sklenila zgraditi v Ulčinju veliko moderno solarno, V to svrhu je že imenovala posebna komisija strokovnjakov, med katerimi se nahajata tudi po en italijanski in francoski inženjer.

— Velike tekme guslarjev. V Alipašinmostu v Bosni se vrše koncem septembra velike tekme guslarjev iz cele države.

— Devaska stavka v Bosni. Včeraj je v Zavidovičih na veliki žagi prej Eisler & Ortlieb izbruhnila stavka, katere se udeležuje 1200 delavcev.

— Občinske volitve v Vinkovcih na Hrvaškem so se vršile 6. t. m. Rezultat je bil popolnoma drugačen kot so pričakovali meščani. Listo je vložilo 8 strank. Dobili so: radikali 6 mandatov, HSS 5, Zajednica 4, samostojni demokrati 2, Židje 2, delavci 2, obrtniki 2 in pučka stranka 1 mandat.

— Maturantom gimnazije in realke iz leta 1900. Na mnogobrojna pismena vprašanja in stavljenje predloge ponovno obveščam vse tovariše, da se slavje 25letnice naše matore vrši neprekinjeno dne 6. oktobra 1925. Odhod iz Ljubljane na Bled ta dan ob 6.40 zjutraj. Da se more naročiti skupno kosilo, naj ser blagovoli vsak pripravi list dopisnice na naslov: Ljudevit Klobčič, okrajni glavar Ljubljana.

— Mednarodna dijaška zveza. V Kopenhagenu je imel sejo svet »Confédération Internationale des Etudiants (C. I. E.)«. Navzočih je bilo 200 udeležnikov iz 23 držav. Kot gostje so prisostvovali zastopniki komisije Društva narodov za duševno sodelovanje. Zborovanje je trajalo 10 dni. Poleg drugih točk bolj organizatoričnega značaja so bile v ospredju razprave o enakopravnosti visokošolskih diplomov, o visokošolskih sanatorijih, o študijskih potovanjih, o dijaški zamenjavi, o počitniških taboriščih.

skih konferencah in o študiju v tujih deželah. Soglasno z željami komisije Društva narodov za duševno sodelovanje je bila sklenjena izdaja mednarodne dijaške karte. Sprejeta je bila resolucija, da naj se v bodoče na mednarodne znanstvene kongrese vabijo pripadniki iz vseh držav. Predsednik C. I. E. je Poljak Balinski.

— Smrtina kosa. Nenadoma je snovi v Zgornjih Domžalah umrl g. Vinko Habjan, posestnik, gostilničar in trgovec. Pokojnik je bil v Domžalah v okolici splošno znana, ugledna in priljubljena oseba. Vse svoje moči je posvetil delu za izpolnitev gostilne in trgovine, ki je slovela daleč na okoli kot vzorno podjetje. Bil je vedno vnet narodnjak. Neomajno napredno prepričanje ga je postavilo v vrste odličnih borcev za napredno stvar. Pogreb bo v petek ob 16. na farno pokopališče v Domžalah. Bodi mu ohranjen blag spomin. Preostali naši iskreno sožalje!

— Umor Slovenca v Pakracu. Pred dnevi je bil v Pakracu ubit 55-letni kovač Josip Mance, rodom iz Spilovice. Na cesti ga je počakal v zasedi Jovan Drekočević iz Dragovića in ga s kolom udaril po glavi. Mance je bil nekoč razljal Drekočevićeve rojake. Ubijalec, ki se je nedavno vrnil z vojnega ujetništva, se je javil okrajnemu sodišču v Pakracu.

— Nesreča v Trbovljah. Včeraj popoldne se je v Trbovljah primerila težka nesreča, ki bi kmalu zahtevala človeške žrtve. Pri zgradbi neke visoke stavbe sta bila zaposlena tudi zidarja Ivan Botolini in Iv. Hrovat. Na do sedaj nepojasnjen način sta oba nendoma treščila z zidarskega odra v globlino, kjer so ju našli nezvestna. Botolini in Hrovat sta bila takoj prepeljana v ljubljansko bolnico, kjer se borita s smrtjo. Njune poškodbe so težke in ni upanja, da okrevala.

Königsmark

pride v ponedeljek 14. t. m. v kino »Ideal«.

— Roparski napad v Gorjah pri Bledu. V noči od 1. bote na nedeljo je bil izvršen v Gorjah pri Bledu drzen roparski napad, odnosno vlom v prostore tamošnjega Kmetijskega društva. Nekako okoli 2. ure zjutraj je neki neznanec potkal na okno v prostori društva stanujoče poslovođkinje Marije Cundrič in zahteval, da mu odpre, češ da rabi dve sveči za kaplana, ki gre obhajati. Cundričeva je res odprla vrata, v tem hipu pa jo je maskirani neznanec zagrabil za vrat in jo pričel daviti, obenem pa jo je podrl na tla. Ker je Cundričeva kričala na pomoč, ji je s čunjo zamašil usta. Poslovođkinja se je onesvestila. Ko se je nekaj minut kasneje zopet zavedla, je opazila, da je iz blaginje izginil vsa denar, vsota 50.323 dinarjev. Začela je takoj kričati na pomoč, nakar so prihiti v hiši stanujoči ljudje, lopov pa je že pobegnil. Cundričovo je napadalec precej poškodoval, izbil ji je tri zobe in na vratu so se ji poznali sledovi davljenja. Na obrazu je imela več prask. Poškodovanci je nudi prvo pomoč dr. Benedik O. drznem napadu so bili takoj obveščeni orožniki, ki sedaj napadalca zasledujejo. V splošnem se sodi, da je bilo napadalec več.

— Z nožem v trebuh. Posestnikova sinova Anton Gril in Peter Rus, oba iz Velike vasi, sta se vračala te dni zvečer skupaj proti domu. Med potjo sta se šaljila, nato sprla in med prepriom je Rus potegnil nož in ga porinil Grilu globoko v trebuh. Gril je bil težko ranjen prepeljan v ljubljansko bolnico. Njegovo stanje je resno.

— Smrtina nesreča v Zagorju. V Zagorju se je v torek 8. t. m. smrtno ponesrečil rudar Anton Groznik. Treščil je z vozličkom, napolnjenim s premogom, v 27 metrov globok šaht. Priletel je na glavo, si prebil lobanjo, zlomil tudi nogi in obeležal mrtev na licu mesta. Nesreče je kriv Groznik sam, ker ni zapri zapore, odnosno dovoza k šahtu.

KAJ JE MODA
TEGA POLETJA?

Znamenita plesalka lepa Rahna nam pripoveduje: Nikdar ni bilo tako potrebno kakor ravno sedaj, ko nosi žena kratke lase, gole roke, kratka krila in prozorne nogavice, da si žena odstrani dlake, ko toliko kaže njeno lepoto! Zato uporabite malo parumirane kreme »TAKI«, ki vam v petih minutah uniči dlake do korenine. Potem izperite namazano mesto z vodo in očarani bodete, videč vašo kožo lepo belo in mehko! Tisoči žena prihajajo dnevno po »TAKI« in se po prvem poizkusu za vedno poslovo od nevarne brivne in slabo dišečih depilatorjev. Zato ne zamudite prilike, temveč poizkusite še danes in videli boste, da od sedaj naprej ne boste uprabljali drugega nego le »TAKI«.

Dobiva se vsepovsod. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: MIRIČ I KOMP. Beograd, Kr. Milana 44. telefon 18—69.

— Smrt ruskega begunca. V Novski se je vračal v nedeljo zvečer ruski begunc, kočijaž Aleksander Garnaš domov. Šel je preko železniškega mostu, ki je bil brez mostnic. V temi je Rus padel z mosta na betonirana tla in obeležal mrtev na licu mesta.

Iz Ljubljane

— Umetnostno - zgodovinsko društvo priredi ob ugodnem vremenu v nedeljo 13. t. m. pod vodstvom dr. F. Steleta izlet na Vrzenec (ogled novoodkritih fresk iz konca 13. ter zač. in konca 15. stol.), Horjul, Zaklanc in Lesno Brdo. Odhod iz glavnega kolodvora z vlakom ob 7.48, cilj postaja Drenov grič. Pešhoje ves dan 3—4 ure.

— Javen shod železničarjev sklicuje pokrajinski odbor UNJZ. v četrtek dne 10. t. m. ob 19.30 v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Dnevni red: Poročilo o bolniški blaginji in volitve v bolniško blaginjo. Raznosterosti. — Železničarji! Ako hočete slišati čisto resnico o bolniški blaginji in nje dosežanjem delovanju, pridite vsi na javen shod! — Pokr. odbor UNJZ.

— Društvo vpokojenega učiteljstva Slovenije naznanja vsem svojim članom, da se po sklepu občnega zbora vplačuje posmrtnina po 5 Din kakor pri »Samopomoči«.

— Gloria (Reka) : Ilirija 12. in 13. t. m. V soboto ob 17. in v nedeljo ob 16. odigra prvak LNP Ilirija dve mednarodni tekmi z Glorio, vodilnim klubom na Reki. V nedeljo se vršita razen tega dve predtekmi: ob 13.30 Ilirija jun. : SK Krakovo, ob 14.30 Slovan komb. : Ilirija rez. — Reška Gloria je jako zanimiv gost. Dosegla je zadnje čase nekaj odličnih rezultatov (SAND, Subotica 4 : 0, Gradjanski, Zagreb 2 : 3, 1 : 1, Hajduk, Split 1 : 0, Olimpia, Reka 2 : 0) in bo v večji meri kakor Venezia ali Olimpia v stanu zainteresirati našo sportno publiko. Pričakuje se lahko, da bosta tudi oba tekmi prvorazreden sport in napeto borbo. 1628n

— Dve težki nesreči v Ljubljani. Danes zjutraj se je na Mirju dogodila težka nesreča. Zidar Andrej Lampič, zaposlen pri stavbeniku Matku Curku, je padel s precej visokega odra na tla in obeležal nezvesten. S težkimi notranjimi poškodbami so ga prepeljali v bolnico. — Delavec Avsec Fran, zaposlen v pivovarni »Union«, je včeraj tako nesrečno padel, da si je pri padcu zlomil več reber na desni strani. — Ob poškodovanca so prepeljali v bolnico.

In se varate!

če ne verjamete, da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“
traja kakor štirje pari drugih. Zato kupite eden par in prepičate se. Dobivate se v prodajalnah. 33-iv

Iz Celja

— Iz občinskega sveta. Na mesto g. Jos. Majdiča, ki se je preselil v Ljubljano, stopi občinski svetovalec g. Makso Wugler, učitelj na mestni deski osnovni šoli.

— Iz realne gimnazije. Število učenecv se je zvišalo od 386 na 399, a vpišuje se še do 15. t. m. Ob tej priliki se pripominja, da se pouk še ne more v polnem obsegu vršiti, ker še manjka 4—5 učnih moči. Naknadni višji tečajni izpit se je vršil te dni pod predsedstvom g. nadzornika Mravljaka. Udeleželi so ga je en kandidat, ki je izpit dobro prestal.

— Politično-gospodarski shod priredi krajevna organizacija SDS za Celje-okolico v ponedeljek dne 14. t. m. ob 20. zvečer v dvorani kina v Gaberju. Na shodu bo poročal narodni poslanec g. dr. Pivko o političnem položaju, o gospodarskih potrebah in zahtevah prebivalstva v mariborski oblasti ter o drugih važnih gospodarskih vprašanjih. Zanimajte se za javno življenje in udeležite se shoda v obilnem številu.

— Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Otvoritevna služba božja bo v ponedeljek 14. septembra ob pol 9. v cerkvi Marijinega Oznanenja, nato pa v šoli razglasitve šolskega in disciplinarnega reda in urnika. V torek 15. septembra bo reden pouk. Gojenci in gojenke, ki se iz kateregakoli vzroka še niso vpisali, se morejo prijaviti po pošti.

Iz Maribora

—m Državna dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Prijave za vstop v I. in II. letnik sprejema ravnateljstvo do 13. septembra. Šolsko leto 1925-26 se prične v ponedeljek 14. septembra z otvoritveno službo božjo ob 9. uri v frančiškanski cerkvi. Nato se zbero vsi učenci in učenke v svojih razredih, kjer se jim prečita disciplinarni red in urnik. V torek 15. septembra se prične ob 8. uri redni pouk. Ravnateljstvo.

—m Poroka. Dne 6. t. m. sta se v Framu poročila g. Josip Hočevar, kapetan I. razreda v pok., in gdnca. Mara Podgornik.

—m Smrtina nesreča. V ponedeljek ob 20. je odšel nadmornar plutele električne zadrage M. Breznik v poslopje transformatorjev na Bregu pri Ptuj, da popravi nekatere malenkosti. Po naključju ga je zagrabil električni tok in ga ubil na licu mesta. Tragična smrt priljubljenega monterja je povsod vzbudila splošno sočutje.

—m Pobeg iz kaznjence. Preteklo sredo sta z dela v Pekrah pobegnili dva kaznjence, 31letni Anton Pukiš in 20 letni Avgust Zidovc, oba že večkrat predkaznovana. Sumi se, da sta pobegnila preko meje.

—m Škrilata. Zadnji zdravstveni izkaz mesta Maribor beleži zopet en slučaj škrilata, vendar je opažati, da se nevarna epidemija ne širi več.

Glavobol kvari veselje — življenje!
Hitro in sigurno pomagajo
Aspirin
tablete Bayer
Pazite na modro-bele rdečo pečatno znamko.

Kongres hišnih posestnikov

V torek se je ob pičli udeležbi delegatov organizacij hišnih posestnikov in zemljišnih posestnikov iz cele države vršil v Zagrebu letošnji kongres. Predzborovanja so se vršila v nedeljo in ponedeljek. V šestih sekcijah so kongresisti razpravljali o vprašanjih, ki se tičejo interesov hišnih posestnikov in zemljišnih posestnikov. Kongresno zborovanje samo, ki se je vršilo v torek popoldne v veliki Saborski dvorani, je otvoril Š. A. Alexander, ki je po kratkem pozdravu predlagal, naj se odpošlje Nj. Vel. kralju udanostna brzjavka. Nato je kongres z malenkostnimi izpremembami enoglasno sprejel razne predlagane resolucije in sicer najprej resolucijo o

stanovanjskem vprašanju. Glasom resolucije zahteva kongres hišnih lastnikov, naj vlada ne podaljša stanovanjskega zakona preko časa, kot ga določa zakon. Od ostalih resolucij je važna resolucija o

agrarni reformi. Resolucija zahteva za Hrvaško, Slavonijo in Slovenijo, naj se agrarna reforma izvede tako, da bodo zaščiteni legitimni lastninski principi. Delegat Bosne dr. Sokić je zahteval še dodatni odstavek, ki se tiče beglulskih razmer v Bosni in Hercegovini. Živahna debata se je razvila pri vprašanju izenačenja davkov, pri čemer je napravil globok vtis govor ljubljanskega delegata g. Freliha, ki je pokazal na kričeče krivice prekomernega obdavčenja v Sloveniji. Nato se je sprejela resolucija glede ustanovitve

hipotekarne banke. Zavod naj pomaga hišnim lastnikom v sedanjih dobrih kreditov. Banka se ustanovi z začetnim kapitalom 5 milijonov dinarjev. Po državi se ustanove podružnice. Zavod bo stopil v tesne zveze z zavarovalnimi družbami, ki naj pritegnejo v novo hipotekarno banko tudi inozemski kapital. Končna resolucija govori o

zaščiti pred elementarnimi nevarnostmi. Kongres zahteva, naj vlada s posebnim zakonom uvede splošno gasilsko dolžnost.

Kongres je nato razpravljal o stanovskih vprašanjih ter ugotovil potrebo čim tesnejše in popolnejše organizacije hišnih lastnikov in zemljišnih posestnikov po celi državi. Po zaključnem kongresu so se kongresisti napotili na mednarodno avtomobilsko in na sportno razstavo Zagrebaškega zbora.

Šolstvo

— Nova šolska odredba »Slovenec« poroča, da je šef prosvetnega oddelka v ljubljanski oblasti ukinil vse paralelke na zasebnih osnovnih šolah. — Pri tem je »Slovenec« zamočal drugi del odredbe »kolikor lahko zadostijo regke zunanje držav. osnovne šole potrebam osnovnošolskega pouka«. — Po zasebnih osnovnih šolah se je razpasla navada, da pri sprejemanju učenek odklanjajo vse srednje in manj nadarjene učenke. Namen je očividni: znebiti se težjega učiteljstva, izkazati na lastnih zavodih briljantne uspehe in pridobiti baš boljše talentirano žensstvo za ideje samostanskega mišljenja.

—Razpis učiteljskih služb. V ljubljanski oblasti so razpisana službena mesta upokojenih učiteljev. Čas za vlaganje kompetenčnih prorojenj je do 30. septembra.

— Nadzorniki osnovne šole Schell v mariborski oblasti se poslavljajo od svojega urada. V zadevo bi bilo treba temeljiteje posvetiti. Kakšno ozadje ima zamena v tem uradu, iz sosedne oblasti prihajajo vesti, da je bil g. Schell izvrstven uradnik, toda mož dosti samostojne misli, ki ni hotel biti

mrtovo orodje svoje stanovske organizacije. Ako je odstavljen nadzornik žrtve lastne organizacije, potem bi kazalo, da se politični čimtelji bližje zanimajo za moralno osnovo te organizacije.

Julijska brajina

—j Istro bo rešil D' Annunzio. Nesrečni Istrani se obračajo za pomoč deželi na vse strani, pa vedno brez uspeha. Sedaj so se fašisti spomnili D' Annunzia, da bi mogoč morda vendar on pomagal. Kapetan Manzutto je obrazložil D' Annunziu žalostno istrsko situacijo. D' Annunzio je rekel, da naj pridejo k njemu zastopniki Istre. Zato sta ga poselila odvetnik Ventrella in inž. Franceschi. Povedala sta mu istrske težnje in zlasti očrta škodo vsled pomanjkanje preskrbe z vodo. D' Annunzio je obljubil, da bo posredoval v istrskih zadevah pri Mussoliniju samem. V slovo je oba istrska gospoda lepo poljubil, rekoč, da s tem poljublja vse Istrane. Sedaj Istrska čaka uspehov D' Annunzijevega poljuba.

—j Iz Idrije je premeščeni prof. Marjano Kovich, in sicer na tehnični zavod v Chieti. Kovich je Dalmatinec in velik fašist. Fašistovsko glasilo joče za njim in pravi, da je tako odšel iz Idrijskega zavoda zadnji italijanski profesor. Da ga je naučno ministstvo premeščilo, je imelo gototo tehtno vzroke za to.

—j Nov davek. Komisija za upravo tržaške pokrajine je uvedla nov davčni prispevek, ki ga bodo plačevali oni, ki uporabljajo ceste s svojimi vozovi. Izven državnih cest prvica reda morajo vzdrževati ceste pokrajine in občine.

—j Na laž so postavljeni oni Italijanski listi, ki so glede Opatije trdili, da je vsa oseboje po hotelih tuje. Oglasila se je il-burnijska fašistovska organizacija, ki pravi, da je 70 odstotkov hotelskega osobja iz starih in novih italijanskih provinc, tudi orkestri so italijanski, vseh mest pa še ni bilo mogoče zasesti, ker ni nikjer dobili takega italijanskega osobja z znanjem nemščine. Italijanski nacionalisti nadaljujejo svojo gonjo in hočejo iztrebiti tudi vse slovanske domačine, ker morajo biti hoteli med »drugorodnim« prebivalstvom italijanske trdnjave z znanimi cilji. Tulec je bilo v Opatiji po zadnjem izkazu 34.188. Meseca avgusta je bilo v Opatiji iz Jugoslavije 670 gostov. — Tržaško fašistovsko glasilo naznanja poostreitev fašistovskega delovanja v Opatiji.

—j Reški školi na Snežniku. K otvoritvi planinske škole na Snežniku 12. t. m. pride tudi škof Izidor Sain z Reke, ki bo kocko blagoslovil. V Bistrici bo zvečer velika slavnostna prireditev.

—j Za razstavo na Reki se zanimajo industrija in veletržci po starih provincah, ker se jim z merodajnih strani dopoveduje, da ima služiti Reka kot razpečevališče italijanskega blaga proti vzkoku. Cene na železnica so znižane za poset reške razstave za 30 odstotkov. Za dan 12. t. m. (obletnica pohoda iz Ronkova) pričakujejo avtomobilsko karavano, ki jo priredi Italijanski Auto Club.

—j Komisariat za upravo hranilnice v Postojni je po dekretu z dne 15. avgusta podjalšan do 31. oktobra t. l. Komisar je g. Luigi Ronchi.

Darila

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca avgusta 1925 sledeče prispevke: I. Podružnice: Trbovlje m. 600 Din, Ljubljana Šenteperska m. 250 Din; skupaj 850 Din. II. Nabiralniki: dr. Juro Hrašovec, Celje 15 Din; A. Gabrc, Izakovič 25 Din; skupaj 40 Din. III. Obrambni sklad: Šenteperska moška podružnica v Ljubljani v proslavo godu postaljenatelnika Avg. Ludvika 2550 Din. — Vsta vsih prispevkov 3440 Din.

— Darila. Uprava našega lista je prejela za »Društvo slepih Din 300.—, katere so darovali uradniki računov del. min. fin. in Ljubljani mesto venca na krsto svojemu bivšemu šefu, rač. nadstven. g. Ant. Mraku in Din 85.—, katere so darovali dijaki gimnazije v Ptuj, ob priliki uspešno položenih izpitov in sicer: gg. Jerob Dušan Din 15.—, Debelak Milan Din 10.—, Gjuric Dušan Din 10.—, Gorišek Milan Din 20.—, Jurković Ivan Din 10.—, Jesih Milko Din 20.—, — Vsem darovalcem iskrena hvala!

Darujemo za sokolski Tabor!

Potrži v globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljen soprog, oče, brat, sin in svak, gospod

Vincenc Habjan
posestnik, gostilničar in trgovec

danes 9. septembra t. l. ob polu 12. zvečer v 43. letu svoje starosti nenadoma preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek 11. septembra ob polu štirih popoldne iz hiše žalesti, Zg. Domžale št. 35, na farno pokopališče v Domžalah.

Sv. maše se bodo brale v farni cerkvi v Domžalah.

Prosi se tihega sožalja.

Zg. Domžale, dne 9. septembra 1925.

Ivana Habjan, soproga. — Franciška Habjan, mati. — Vinko, Stanko, Tonček, Tinko, sinovi. — Franciška, Marija, Pavlina, Ivana, Josipina, sestre. — Vnuki in vnukinje.

Gospodarstvo

Položaj na žitnem trgu

(Tedensko poročilo novosadske blagovne borze.)

Domače tržišče. Na naših tržiščih je vladala ves prejšnji teden velika stagnacija. Pšenico na Donavi so kupovali samo poedine trvdke. Cene so zopet padle za 20 para. Kupci se držijo sploh rezervirano. Tudi poudba in promet je slab. Pšenice je bilo prodano 143 vagonov. Potiska pšenica 7778 2% je padla od 262.50 koncem tedna na 252.50. Kupcev je bilo malo, prodajalcev tudi, kupčije so se sklepale na račun trvdki, ki so že prej prodale. Novih kupčij je zelo malo. Izvozniki se boje glede kakovosti, ker se je baje nekaj pošiljatev naše potiske pšenice na parnikih sparilo in pokvarilo. Z vagonomskim blagom ni bilo z rednimi izjemami nobenega prometa. Cene vagonskega blaga so padle od 252.50 na 245 Din — prodan je bil samo 1 vagon pšenice. Po 245 Din je vagonskega blaga mnogo na razpolago. Stagnacija pri vagonemskem blagu so zakrivilo mlinci, ki imajo dovolj blaga na obračun, prodaja moke gre slabo. Braila je notirala za našo pšeno 220. Z Dunaja je notiral začetkom tedna za madžarsko potisko 180—182 Kč, Bratislava za svoje blago ca. 170, za madžarsko 177.50—175. Ameriški tečaji niso imeli nobenega vpliva.

Stare kornuze je bilo prodano 51 vagonov in sicer samo vagonskega blaga. Za blago po Donavi in Tisi ni nobenega zanimanja. Vagonsko blago so kupovali izvozniki za relacijo Jesenice in Postojna, bačko po 175, glavna progla po 177.50, sremško 180—182. Postojna je plačala 230 ocarinjeno, Jesenice pa 250 Din več. Ponudbe v stari kornuzi so slabe, dasi jo imajo poljedelci mnogo. V novi in sušeni kornuzi je bil promet slab. Za sušeno kornuzo so se začeli malo bolj zanimati šele koncem tedna. Vagonsko blago so plačevali po 155 do 157.50 po postajah, naklada oktober, november in december, plovbeno blago na Donavi je notiralo 160, naklada oktober do 15. novembra, Vagonsko blago kupujejo za relacijo Jesenice, plovbeno pa za relacijo Braila. Braila je plačevala začetkom tedna po 144 do 145 S, koncem pa 143 S. Promet z novo kornuzo je še vedno slab. Ponudbe so radi nizkih cen pičle. Kot kupci se pojavljajo samo izvozniki za relacijo Jesenice, dočim prihajajo za relacijo Kečbia le slabo v poštev zaradi nizkih cen, ki notirajo na Madžarskem. December—januar na glavni progi je notiral 125 do 130 po postajah, enako tudi sremško blago.

Moke je bilo prodano 6 vagonov. Iz prometa se najbolj razvija polajaz. Druga

leta so se sklepale največje kupčije z moko ob tem času, dočim zdaj kupcev sploh ni. Cene moke so zelo padle in sicer od 430 na 407.50, pa še to brez kupcev. Bosna, Slovenija in Dalmacija kupujejo zelo malo, ker računajo z nazadovanjem dovoza od 1. oktobra. Ponudbe so velike.

Otrobov je bilo prodano 18 vagonov. Povpraševanje je bilo samo za relacijo Postojna. Začetkom tedna so notirali otrobi 188, koncem pa 180 Din pariteta Postojna, ocarinjeno v juta-vrečah. Bački in sremški otrobi se lahko dobe ab postaja po 135 Din v juta-vrečah. Ovsja je bilo prodano 4 vagona bačkega po 155. Kupcev ni. Promet ječmena je znašal 14 vagonov, večinoma v jarem 65 težkem na račun domačih pivovaren po 210. Navadni ječmen 64/65 se tudi po 185. Kupcev malo. Fižola je bilo prodano pet vagonov. Bački fižol je padel od 255 na 230, sremški pa na 240 dinarjev. Koncem tedna je bil položaj zelo labilen.

Inozemska tržišča. V Avstriji so se ameriški tečaji znatno popravili. Za to je bilo na dunajskem trgu začetkom tedna živahno, koncem pa zopet slabo razpoloženje. Kupovanje slabo, cene nespremenjene. Notira 100 kg v šilingih, odštevši blagovno prometni davek brez carine: pšenica dom. 37—39, potiska 43—45, nova 38.50. —41, rž domača 28—29, ječmen domači 33—42, kornuza 31—32, oves domači 27—28.50. Na Madžarskem notira pšenica 362.50—385.000 mk, rž 257.50—285.000, ječmen 260.000, oves 235.000—265.000, kornuza 265—275.000, vse za 100 kg. Na Češkoslovaškem notira češka pšenica 190—210 ab Češka, slovaška 178—183 ab slovaška postaja. Češka rž 140—150 Kč, slovaška 138—140 ab češka, odnosno slovaška postaja. Poljska in poznajarska rž 139—142 Kč ab čl. obmejna postaja. Ječmen Ia izbran 210—215, prima 188—193 ab češka, slovaški 188—193 Kč ab slovaška postaja. Kornuza nazadnje in sicer notira promptno blago 138—140 Kč ab Bratislava, Nova kornuza december—januar 104 Kč ab Šop. V Rumuniji notira pšenica 299, kornuza 227 Din.

—g Izgledi izvoza v področju zagrebške zbornice. Za predstoječi kongres gospodarskih korporacij, ki se bo vršil 19. septembra v Beogradu, je zbrala Zagrebška trgovska zbornica podatke o izvozu od 1. septembra 1925 do 1. septembra 1926. V njenem področju naj bi se izvozilo v novi izvozni sezoni žita in drugih poljskih pridelkov za 61,100,000 Din, sadja za 22 mil. 500,000, živine, mesnih, mlečnih in drugih izdelkov za 719,914,000, lesa in rud za 259 milijonov, industrijskih izdelkov za 72 mil. 450,000 in raznih drugih izdelkov za 1 mil.

800,000 Din. Skupna vrednost izvoza iz področja zagrebške zbornice bi znašala torej 1,405,814,000 Din.

—g Izvozni odseki pri carinarnicah. Finančno ministrstvo je odredilo, da se ustanove tekem 15 dni pri vseh carinarnicah posebni izvozni odseki za carinjenje izvoznega blaga. Ministrstvo hoče s tem

poenostaviti in pospešiti carinske pošiljke v novi izvozni sezoni. Carinarnice v Glini, Glini, Skoplju, Osijeku, Subotici, Padjevici, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, Gruzu, Metkoviću, Splitu, Sušaku in Rakeku bodo imele odsele stalnega dežurnega uradnika, ki bo skrbel samo za hitro pošiljatev izvoznega blaga.

To in ono

Roman dveh otrok

Turinski listi so poročali te dni o senzacionalnem dogodku, ki je razburil vse prebivalstvo. Na cesti v Lucentu so našli mrtolodca 8- in 10letnega dečka. Oba sta bila zelo siromašno oblečena, bosa in se stradana. Strašno tepljenje in pomanjkanje se je poznalo na njihovi obrazih. Narečje ju je izdajalo za Sicilijanca. Doma sta iz Cananije, prišla sta iz Venarije. Nedavno sta izgubila očeta in dva dni poprej, predno so ju našli v Lucentu, jima je umrla tudi mati. Tako sta živela v največji bedi. Ko je umrla mati — je pripovedoval starejši deček — sva šla za njeno krsto na pokopališče, kjer sva videla, kako spuščajo grobarji v zemljo zadnjo najino nado.

Na starejši sin se je sporazumel z mlajšim bratom, da pustita dva najmlajša brata doma, sama pa pojdetja po svetu s trebuhom za kruhom. Napotila sta se proti Turinu. V Lucentu je zbudila njuna zunanost pozornost. Neka poštna uradnica se je umislila srot in prosila turinsko policijsko ravnanstvo, naj se zavzame za nesrečna dečka. Policijski ravnatelj ju je nastanil v neki gostilni in poslal v Venario uradnika z avtomobilom, da pripelje še ostali sroti. Poročilo o tem dogodku je vzbudilo v mestu posebno pozornost. Več dobredelnih zavodov se je oglasilo, da sprejme srote pod svoje okrilje. Mnogi zakoni brez otrok so jih hoteli sprejeti za svoje, v uradništvu so pošiljali dobri ljudje večje denarja za nesrečne dečke. Zdelo se je, da sta mlada popotnika že pod streho in dobro preskrbljena, ko je naenkrat nastopil preobrat. Policijski uradnik je vnovič zasljal obe sroti in je opazil, da si nasprotujeta. Nato se je vrnil tudi uradnik, ki ga je poslal ravnanstvo v Venario po ostali sroti. Vrnili se je praznih rok, ker o kakih srotah tam ni bilo duha ne sluha. Policijski ravnatelj je posadil oba dečka v avto in poslal z njima uradnika nazaj v Venario.

Tam je čakalo uradnika veliko presečenje. Našel je namreč roditelje in štiri brate obeh dozdavnih srot, vse v dobrih gmočnih razmerah. Zakonca Ciallo z najstarejšim sinom služita v nekem mestnem podjetju. Oba dečka sta pobegnila opolne, ko ju je mati zasačila pri nedovljenemu ko-

panju. Da se izogneta kazni, sta pobegnila od doma. Ko sta prispela v Lucento, sta bila že zelo utrujena in lačna. Policijskih uradnikov sta se zelo ustrašila. Zasljevanje ju je tako zmešalo, da nista vedela kaj početi. Kmalu pa je našel starejši deček izhod iz tega mučnega položaja. Začel je fantazirati o tragični usodi in mlajši bratec mu je prav pridno pritrjeval. Policijski sta natvezila razne podrobnosti iz svojega življenja. Največ sta vedela povedati o materni smrti. Mati pa ni bila na pokopališču, nego v tovarni. Mlada pustolovca je policija vrnila roditeljem.

Smrt roparskega glavarja Vujovića

Nedavno je naš list poročal, da je bil v bližini Bileća ubit prosluli črnogorski bandit Majko Vujović. Padel je v borbi z orožniško patruljo. O krkavih činih roparja Vujovića, ki je bil strah in trepet Črne gore in Hercegovine, prinaša beogradska «Politika» nekaj podrobnosti, odnosno opis najgrozovitejših njegovih zločinov.

Po uničenju tolpe, ki jo je vodil istakto zloglasni Raspopović v Črni gori, je pobegnil Vujović s svojimi pristaši Dušanom Roganovićem, Stevo Stevićem in Dušanom Avramovićem v Hercegovino, kjer je štiri leta strahoval prebivalstvo. Nekega dne je vdrl v hišo Črnogorca Kraljevića, zavratno umoril tri njegove sinove in enega zeta ter nato njih trupla razsekala. Eden izmed umorjenih sinov je bil poslanec Črnogorske skupščine. Ki je leta 1918 sklenila ujedinjenje s Srbijo. V septembru preteklega leta je v bližini Plana umoril štiri muslimane; med temi se je nahajal oče 9 otrok. Na istem mestu je nekaj dni pozneje zopet umoril dva muslimana. Nekaj dni pozneje je skušal v bližini Bileća oropati brata Samardžića iz Podosaja, k sreči so bili o napadu pravočasno obveščeni orožniki, ki so roparje pregnali. V boju je bil ranjen en orožnik.

Se hušje zločine je izvršil ta črnogorski Čaruga letos. V Bahaplanini je Vujović s svojimi tovariši napadel brata Avdić, ju umoril ter ubil tudi njuna konja. Neposredno po tem dogodku je tolpa v bližini

Borca napadla tri muslimane ter enega, ki se je branil, popolnoma razsekala. Par dni po krvavi zločini so v občini Ljubomir vdrl v hišo sodnega eksekutorja Petra Popovića ter ga umorili vpricho žene in otrok. V Čemeranu so napadli pri kočiji zapolsene seljake in jih pet umorili. Ubili so tudi šest volov ter zapalili dva voza sena. Pri izvrševanju krvave obrti so roparji pili in plesali. V splošnem je številno zločinov Vujovićeve tolpe brezmejno. V mnogih slučajih so roparji postopali še precej usmiljeno, zahtevajoč samo denar, oropano žrtev pa so pustili pri miru.

Prebivalstvo v ogroženih krajih je živelo zadnja leta v neprestanem strahu. Ni hče ni bil več varen življenja, nihče se ni upal na cesto. Zato je razumljivo, da se je s smrtjo proslulega bandita prebivalstvo počeno oddahnilo.

Magijec To Rhama

Praška publika ima zadnje dni prilično občudovati glasovitega evropskega fakirja To Rhama, o katerem gre glas, da je neranljiv, neobčutljiv zoper vbodljaje in udarce. Zagonetni fakir To Rhama, ki s svojimi produkcijami trapira gledalce, je mlad, neznan človek. Njegova zelena škileca očesa pa imajo prodorljiv pogled, kar mu daje poseben značaj in se poveča v njegovo tajnstvenost.

Mož je brez dvoma zagoneten in lahko se govori o čudežih, ki jih predvaja in izvaja fakir To Rhama. Izvedenec stoji za deni in neverjetni pred fenomenom. To Rhama stegne roki in ukaže, da mu jih prebodejo z dolgimi šivankami. Zarjavela šivanka prodre roko, kot ne bi bilo mesa, kosti in krvi. Ne pojavi se kapljica krvi, in ko je šivanka odstranjena, se rane zapro. Sicer pa sploh ni ran, koža je zopet gladka, cela. To Rhama se da privezati in pribiti na križ. Levo roko mu z velikim žebeljem približe na desko. Po eksperimentu je roka cela, zdrava. . . . To Rhama nato izvaja hipnozo. S par kretanjmi rok na pravi divje sikačajo, importirano braziljansko kačo ponožno in jo končno uspava. Uspava tudi celo menežarjo zverl in jo pretvori v pravilni grad: kokoši in morski prašički, krokodili, sva in zlobna kača leže skupaj kot v Noetovi bari.

To Rhama je iz Sanskrita in se imenuje «krotitelj». Zanimivo je, da njegova domovina ni dežela fakirjev, Indija, pač pa je Čehoslovaka. Rojen je bil v Tešinu.

* V Dolomitih je izginil turist berlinski poštni svetnik Pavel Bannezet. Mislilo se je seveda na nesrečo, da je padel v kak prepad in tam obležal mrtel. Sedaj pa kažejo poljedovanja, da je bil nesrečni Bannezet nabrže napaden in izropan. Zločinec je potem truplo kam vrget ali zakopal.

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Opalograph dobite edino le pri L. Baraga, Selenburgova ulica šte. 6. Telefon št. 980

Elegantne dame zahtevajo za svoje plašče, dnevne obleke ter večerne toalete

Les Tissus A.G.B.

kreirane v Parizu.

Prodaja samo trgovcem:

ZAGREB, JELAČIČEV TRG 20/III. TELEFON 6—99.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo

zidarskih in težaških del

v mestni klavnici in sicer:

preuredbo prašičje in velike klavnice z vsemi prizidki, napravo konjske klavnice, nove kutelije, predhladilnice, hladilnice, strojarne, kotlarne itd.

Vse potrebne podatke je dobiti proti vrnitvi nabavnih stroškov od dne 9. septembra 1925 dalje med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ulica št. 1/III. levo.

Ponudbe je vložiti najkasneje dne 22. septembra t. l. do 12. ure v mestnem gradb. uradu.

V LJUBLJANI, dne 5. septembra 1925.

Mestni magistrat ljubljanski.

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialnem namenu občinstva, vsaka beseda Din 5. Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zenitno, dopisovanje ter oglaševanje strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—, Najmanjši znesek Din 10

Službe

Deklica.
17 do 20 let stara, zdrava, snažna, lepega vedenja — se sprejme za pospravljanje boljših seš in vajena mora biti tudi pri otrokih. — Naslov pove uprava «Slov. Naroda». 3308

Krojaški pomočnik
pošten in priden — išče službo za takoj. — Ponudbe pod «Pomočnik 3336» na upravo «Slov. Naroda».

Gospodinja
srednje starosti, večja v domačem poslu in gospodinjstvu — želi mesta pri samostojnem gospodstvu (vdovcu ali samcu). Cenj. ponudbe pod «Suzana/3330» na upravo «Slov. Naroda».

Stanovanja

Oddam sobo
enemu ali dvema gospodoma. — Naslov pove uprava «Slov. Nar.» 3343

Dijakinja
se sprejme na stanovanje in hrano. — Ljubljana, Sv. Petra cesta 53/III. 3333

Stanovanje

1—2 sob s kuhinjo išče orožnik: event. tudi v bližini Ljubljane. — Ponudbe pod «Stanovanje takoj/3312» na upravo «Slov. Naroda».

Opremljena soba,
lepa s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo se takoj odda. — Naslov pove uprava «Slov. Naroda». 3335

Prodaj

Ženski plašč
skoro nov, za srednjo postavu, se ugodno prodaja. — Dopisi pod «Plašč 3337» na upravo «Slovenskega Naroda».

Več raznih kadi
za kisel zelje (rabljenih) — naprodaj. — J. Pretnar, Celovška cesta 60. 3334

Prodaj
Prodaj radi preselitve poceni

kompletno opravilo
obstoječo iz spalnice, je dlinice, damskega salona, predobne in kuhinjske opreme. — Ogleda se pri g. Matjanu, Ljubljana, Dunajska cesta. 3331

Dopisovanje

«Drčamer» I
Odgovor v upravi «Slov. Naroda» na Vaš naslov. 3325

Posoila

30.000 dinarjev
posodim podjetju, ki mi preskrbi stalno službo: event. vstopim kot družabnik. — Ponudbe pod «Posoilo/3314» na upravo «Slov. Naroda».

Lokal

Iščem lokal
za slaščičarno v prometnem mestu Slovenije: ev. kupim dobro vpetljano slaščičarno. — Cenj. ponudbe pod «Slaščičarna 3340» na upravo «Slov. Naroda».

Trgovski lokal
na prometnem kraju na delzi iščem v najem. — Ponudbe pod Lokal/3339 na upravo «Slov. Nar.»

Kuim

Pozor! Pozor!
Najvišje plačujem stare moške obleke, čevlje in pohištvo. Zadoštuje do pisnice, da pridem na dom. — Drame, Gallusova nabrežje št. 29, Ljubljana. 3332

Kupujem

vsakovrstne lepe starinske predmete, kakor: tabernakelne, razne skrinje, cele garniture, steklo, porcelan itd.: plačujem najvišje cene. — Ponudbe s točnim popisom predmeta je odpisati na naslov: Julij pl. Huebmershofen s Silber nagl, Zagreb, Ilica 131/a. 3341

Nezremičnine

Gostilna
na prometnem kraju v okolici Ljubljane iščem v najem; event. kupim. — Dopis pod «Gostilna 3338» na upravo «Slov. Naroda».

Realitetna pisarna
FRANC SCHANTEL, Ljubljana, Mestni trg 18. I. nadst. — se priporoča za nakup in prodajo nepremičnin (hiš, vil in različnih posestev). 3328

Razno

Suhe gobe
M. GERSAK, Ljubljana, Kongresni trg 10. 129 L

Največja zaloga

in najcenejša dvokolesa, motorji, otroški vozički, šivalni stroji, pnevmatika, ceniki franco. Prodaja na obroke «Tribuna» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 160-L

Krojenje

damsko in moško potom unihih rib z točnim poukom potom pošte počuje prva narodna, v Parizu in Londonu diplomirana in včlanjena oblastveno koncesijonirana krojna šola, Ljubljana, Židovska ulica. — S. I. oktobrom krojni tečaj z 1925/26. Izdelovanje in razpisiljenje poljubnih krojev s točnim poukom. 3329

Najstarejša slovenska plesarska in tatarska delavnica
Ivan Bricek, Dunajska c. 19, se priporoča. Izvrtitev točna, cene zmerna. 1792

Strojna mizarska delavnica
v bližini Ljubljane se pod ugodnimi plačilnimi pogoji odda v najem oziroma se PRODA. Poizve se pri ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg 3. 169-L

80 komadov la hrastovih sodov
200—380 lit. v brezhibnem stanju, deloma enkrat deloma dvakrat rabljenih, se odda po zelo nizki cen. — Vpraša in ogleda se lahko pri trvdki

„ALKO“
velvetrgovina žganja družba z o. z. LJUBLJANA, Kolizej. 3289

Trgovski vajenec
s predpisano predizobrazbo, iz Ljubljane ali bližnje okolice, se sprejme takoj v moški konfekciji

Jos. Rojina
Ljubljana 3327

Najcenejše kupite pri Josip Petelincu

GALANTERIJAN
modno blago, sukanec, toaletno milo, vezanino, žepne robce, razne ščetke, palice, nahrbtnike, nogavice, rokavice, potrebščine za čevljarje, kro čade, svilic, sedlarje. En gros En detail
Ljubljana 138-L
(Nizje Prežernovega sponzornika ob vodi)